

Назва навчальної дисципліни	Кінематографічні коди сучасної української літератури
Галузь знань	01Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Українська мова і література)
Кількість кредитів	3
Шифр навчальної дисципліни	Вибіркова
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Василишин Олег Васильович
Науковий ступінь	
Вчене звання	доцент
Посада викладача	доцент кафедри української мови і літератури та методик їх навчання
Контактний телефон викладача	0936549942
Профайл викладача	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/stryktyra/kaf_ykrmov_sypilne/vasulushun.pdf
E-mail викладача	azarets1@ukr.net
Розклад консультацій	Очні консультації
Час проведення	13.40 – 16.00
Місце проведення	40 ауд.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Кінематографічні коди сучасної української літератури» належить до варіативних компонентів циклу професійної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література).

Предметом навчальної дисципліни «Кінематографічні коди сучасної української літератури» є осмислення механізмів взаємовпливу мистецтв, вивчення інтермедіальних шкіл та стратегій прочитання літературного тексту з метою подальшого формування культурологічної, літературознавчої, компаративної та ін. компетентностей випускника.

Метою навчальної дисципліни «Кінематографічні коди сучасної української літератури» є практичне оволодіння необхідною літературознавчою теоретико-методологічною базою, термінологією; здатністю системно аналізувати комплекс художніх факторів, які визначають взаємозв'язок і взаємоп'єднання в межах літературного твору особливостей різних видів мистецтва: кіно, музики, живопису, скульптури тощо.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Кінематографічні коди сучасної української літератури» є:

- ознайомлення студентів з поняттям та естетичною природою інтермедіального художнього простору літературного твору;
- вивчення основних історичних етапів взаємодії літератури та кінематографу;
- окреслення основних прийомів та кінематографічних кодів художньої організації літературного твору;
- ознайомлення з основними кінематографічними кодами сучасної української літератури.

Навчальний контент

Тема 1. Інтермедіальні студії в літературознавстві. Генеза терміна. Етапи вивчення інтермедіальності

Тема 2. Типологія інтермедіальних зв'язків. Література і просторові мистецтва

Тема 3. Кінематограф як вид мистецтва. Етапи становлення українського кіно. Суміжні жанри літератури і кіно

Тема 4. Література та кінематограф як знакові системи

Тема 5. Докінематографічні засоби виразності. Візуальність. Тілесність. Простір. Література і архітектура

Тема 6. Кінематографічні засоби виразності. Кінематографічний код в літературному тексті

Тема 7. Сценарність як кінематографічна властивість художнього тексту.

Тема 8. Монтаж у контексті кіномистецтва. Монтаж як кінематографічна властивість літературного тексту

Тема 9. Сучасні методи аналізу кінематографічних і літературних текстів

Тема 10. Кінематографічні коди української літератури ХХ – початку ХХІ століть

Формування програмних компетентностей

Викладання навчальної дисципліни «Кінематографічні коди сучасної української літератури» спрямоване на формування у магістрантів відповідних професійних **компетентностей**:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК-6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності.

Фахові

ФК-4. Здатність критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК-5. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК-10. Здатність використовувати сучасні методи й технології навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, доступно транслювати їх у площину

навчальних предметів української мови, української літератури та зарубіжної літератури з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК-11. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК-12. Здатність практичного застосування знань з теорії літератури, орієнтування в літературному процесі від давнини до сучасності, здатність аналізувати й інтерпретувати літературні процеси, використовувати фахові знання, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Поширювати знання через призму національних та загальнолюдських цінностей, толерантності, адаптивності до культурного середовища.

ПРН-2. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти).

ПРН-4. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері суспільних і професійно орієнтованих дисциплін, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН-7. Оволодіти різними видами аналізу художнього твору, вміти визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок тексту із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН-9. Застосовувати сучасні технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в ЗЗСО, ЗФПО, ЗВО.

ПРН-12. Уміння пояснювати особливості розвитку української мови та літератури, історичного розвитку України, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнювати мовні й літературні факти, явища, визначати їхні подібності й відмінності.

ПРН-13. Демонструвати уміння вибирати та класифікувати історичну та джерельну базу з метою розкриття її інформаційного потенціалу.

ПРН-15. Уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Література

Базова:

- Антологія української кінокритики 1920-х. Том. 1. Кіно / Аналіза / Упоряд.: С. Мензелевський, О. Телюк. Київ: Національний центр Олександра Довженка, 2019. 176 с.
- Антологія української кінокритики 1920-х. Том. 2. Кіно / Експеримент / Упоряд.: С. Мензелевський, О. Телюк. Київ: Національний центр Олександра Довженка, 2019. 128 с.
- Антологія української кінокритики 1920-х. Том. 3. Кіно / Слово / Упоряд.: С. Мензелевський, О. Телюк. Київ: Національний центр Олександра Довженка, 2019. 200 с.
- Бордмен Адам Олсач. Ілюстрована історія кіно / З англ. переклала Катерина Міхаліцина. Львів: Вид-во Старого Лева, 2019. 110 с.
- Брюховецька Лариса. “Солодке” життя найважливішого з мистецтв. 2001 – 2015. Кінематографічні студії. Вип. 3. Київ: Задруга, 2015. 272 с.
- Брюховецька Лариса. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. Київ: Видво “АртЕк”, 2003. 384 с.
- Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство : підручник. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.
- Гейзинга Й. Homo Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури. Київ: Основи, 1994. 250 с.
- Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. Київ : Наукова думка, 2008. 544 с.
- Госейко Любомир. Історія українського кінематографа. 1896 – 1995. Київ: Книжкове видавництво КІНО-КОЛО, 2005. 464 с.
- Доній В. Інтермедіальність у творчості О. Довженка як вияв міжмистецької взаємодії. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Масова література: проблема інтерпретації, змісту та форми»*. Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2015. С. 48–50.
- Дубініна О. Екранне втілення драматичних творів: особливості художнього перекодування. *Слово і Час*. 2015. № 10. С. 29–40.
- Екранний світ Сергія Параджанова. Збірка статей / Упор. Ю. Морозов. Київ: Дух і Літера, 2014. 336 с.
- Екфразис. Вербальні образи мистецтва : монографія / Т.В. Бовсунівська та ін. ; за ред. Т. В. Бовсунівської. Київ, 2013. 237 с.
- Кочерга С., Вісич О. Літературознавча інтермедіальність: генеза і сучасні горизонти. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2023. 286 с.
- Левицька Й. Повернення до коріння. Українське поетичне кіно. Переклад з польської Любові Горбенко. Київ: Редакція журналу “КіноТеатр”; вид-во “Задруга”, 2011. 124 с.
- Література на полі медій. Збірка наукових праць відділу теорії літератури та компаративістики Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України /ред. Т. І. Гундорова, Г. М. Сиваченко. Київ : 2018.
- Літературно-джазові імпровізації: інтермедіальні студії / за ред. Світлани Маценки. Львів : Срібне слово, 2019. 396 с.
- Маценка С. Метамистецтво: словник досвіду термінотворення на меді літератури й музики. Львів : Априорі, 2017. 120 с.
- Музична фактура літературного тексту : інтермедіальні студії / за ред. Світлани Маценки. Львів : Априорі, 2017. 352 с.
- Наливайко Д. С. Теорія літератури й компаративістика К. : Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 347 с.
- Нікоряк Н. Автентичність кіносценарію як сучасного літературного тексту: Монографія / вступне слово О. Червінської. Чернівці: Місто, 2011. 240 с.

Пашенко А. Українське поетичне кіно як зразок національного кінематографа. Кіно-Театр. 2012. № 2. http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1337.

Просалова В. А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2014. 154 с.

Пуніна О. Кінофікація українського літературного дискурсу (20-30-ті роки ХХ століття): монографія. Донецьк: ДонНУ, 2012. – 332 с.

Рисак О. О. Найперше музика у слові: проблема синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст. Луцьк : Вежа, 1999. 402 с.

Рутковський О. К. Український словник-довідник екранних медіа. Київ, 2007. 304 с.

Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття: Генеза. Структура. Функція. Т. 1-2. Київ, 1997. 386 с

Станіславська К. Мистецько-видовищні форми сучасної культури. Київ, 2012. 179 с

Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 532 с.

Фесенко В. І. Література і живопис: інтермедіальний дискурс. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2014. 398 с.

Допоміжна:

Гетьманець М. Ф. Сучасний словник літературознавчих термінів. Харків: Ранок, 2003. 160 с.

Гром'як Р.Т. та ін. Літературознавчий словник-довідник. Київ: Академія, 2006. 751с.

Енциклопедія постмодернізму ; [за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора ; пер. з англ. В. Шовкун ; наук. ред. пер. О. Шевченко]. Київ : Вид-во С. Павличко „Основи”, 2003. 503 с.

Кузьменко В. І. Словник літературознавчих термінів. Київ: Український письменник, 2003. 230 с.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.

Літературознавство. Словник основних понять. / Пер. з нім. А.Цяпи. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 280 с.

Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 1. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 608 с.

Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 2. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 624 с.